

FYLKESRÅDSSAK

Sak 276/14

Løpenr.: 44960/14

Saknr.: 14/7954-3

Ark.nr.: U40&13SAKSARKIV

Dato: 08.12.2014

Til: Fylkesrådet
Fra: Fylkesråd for næring, kultur og helse

HØRING. FORVALTNING AV SNØKRABBE, HØRINGSFRIST 10. DESEMBER 2014

Innstilling:

⋮

Fylkesrådet har behandlet Nærings- og Fiskeridepartementets forslag til forvaltning av snøkrabbe med høringsfrist 10. desember 2014.

Fylkesrådet konstaterer at siden snøkrabbe ble observert i Barentshavet første gang i 1996 har bestanden økt betydelig og vil kunne gi grunnlag for et fiske fremover. Det er derfor positivt at det igangsettes arbeid med helhetlig forvaltningsplan for snøkrabbe.

Fylkesrådet støtter forslaget om at det frem til forvaltningsplan for snøkrabbe er vedtatt ikke åpnes for å gi ervervstillatelse til fartøy over 15 m som skal ha snøkrabbe som selvstendig driftsgrunnlag. Dette vil hindre kapasitetsoppbygging i flåten i en periode hvor forvaltningsstrategi for bestanden er uavklart. Samtidig vil alle fartøy med ervervstillatelse kunne få dispensasjon til å delta i snøkrabbefisket hvis de oppfyller krav til rapportering etc. Det forutsettes at regulering av snøkrabbefisket nå ikke legger føringer på fremtidig forvaltning av snøkrabbe.

Fylkesrådet forventer at det iverksettes reguleringer som bidrar til færrest mulig område-/redskapskonflikter mellom snøkrabbefiskerne og mellom fisket etter snøkrabbe og andre fiskeri i området.

⋮

⋮

Saksutredning:

Nærings- og Fiskeridepartementet (NFD) har på høring med frist 10.12.2014 forslag til regulering av fisket etter snøkrabbe i norsk jurisdiksjonsområde.

Det foreslås et generelt forbud mot fangst av snøkrabbe i hele det norske jurisdiksjonsområdet, inkludert Svalbardsonen, inntil det er etablert en mer helhetlig forvaltningsplan for snøkrabbe. Samtidig kan det gis unntak fra forbudet på vilkår fastsatt av Fiskeridirektoratet frem til det foreligger en helhetlig forvaltningsplan. Det vil frem til forvaltningsplanen er vedtatt ikke bli

gitt ervervstillatelse for nye fartøy (over 15 m) som skal snøkrabbe som selvstendig driftsgrunnlag. Samtidig er det ikke foreslått begrensinger som hindrer fartøy med ervervstillatelse i dag fra å få dispensasjon til å delta i snøkrabbefisket når de oppfyller Fiskeridirektoratets krav.

Fiske etter snøkrabbe i dag - status og gjeldende reguleringer:

I dag kan norske merkeregistrerte fartøy fangste snøkrabbe uten mengdebegrensning i NØS, Svalbardsonen og i internasjonalt farvann (Smutthullet). Norske fartøy har ikke adgang til å fangste snøkrabbe i russisk sone.

NFD har registrert en økende interesse fra norske og utenlandske aktører for å fiske etter snøkrabbe i Barentshavet. I 2013 leverte tre norske fartøy snøkrabbe fangstet i Smutthullet. I tillegg leverte et spansk fartøy med russiske interesser et betydelig kvantum snøkrabbe i Norge (506 tonn). NFD påpeker en utvikling hvor flere fartøy rigges for å fangste snøkrabbe. Det er også rapportert om område-/redskapskonflikter mellom fartøy som fangster snøkrabbe og annen fiskeriaktivitet.

Kunnskapsstatus - forskningsbehov

Snøkrabben ble første gang observert i Barentshavet av russiske forskere i 1996, og siden den tid er det etablert en stor bestand i russisk sone. I den norske delen av Barentshavet er tettheten av snøkrabbe foreløpig relativt lav. Snøkrabben er tilpasset kaldere vann, og det forventes derfor at krabben vil spre seg nord og vestover i Svalbardsonen. Det er således ventet at krabben vil få en betydelig mer nordlig utbredelse enn kongekrabben.

I følge norske og russiske forskere har snøkrabben mest sannsynlig innvandret til Barentshavet ved egen hjelp, østfra fra Chukchi-havet nord for Beringstredet. Dette vil det imidlertid ikke være mulig å fastslå med 100 % sikkerhet.

NFD påpeker at det er en realitet at snøkrabben har etablert seg i Barentshavet og at bestanden må forvaltes ut fra det kunnskapsgrunnlaget som foreligger til enhver tid. Det er et mål å øke kunnskapen om spredningen av denne arten i norske havområder, og hvilken betydning denne har for andre arter i økosystemet. I denne sammenheng vil fangstrapportering fra fartøy som fisker snøkrabbe kunne bidra til å styrke kunnskapen om artens spredning.

NFD påpeker at det må forventes økosystemeffekter når snøkrabben etablerer seg i et økosystem som naturlig mangler store krepsdyr. Snøkrabben spiser bunndyr som krepsdyr, muslinger, slangestjerner, reker og fisk, og vil sannsynligvis være en konkurrent til fisk som finner næring på bunnen. Det er behov for et bredere kunnskapsgrunnlag om snøkrabbens innvirkning på økosystemet. Samtidig påpeker NFD at ut fra bestandens utvikling, størrelse og utbredelsesområde, vil det være urealistisk og dermed lite hensiktsmessig å ha utryddelse som et forvaltningsmål. I følge forskerne har bestandsveksten vært mye raskere enn hva som var tilfellet med bestanden av kongekrabbe. Biomassen av snøkrabbe i Barentshavet er allerede beregnet til å være ti ganger så stor som biomassen av kongekrabbe.

På forskningssiden vil det bli lagt opp til nær kunnskapsutveksling og dialog med Russland.

Behov for regulering av fisket

Frem til det er opparbeidet en bredere kunnskapsplattform vurderer NFD det som hensiktsmessig å forvalte denne bestanden etter prinsippet om bærekraftig høsting. Samtidig er databehovet fra fiskeriene stort. Det bør derfor ikke legges unødige restriksjoner på ønsket aktivitet.

Forslag til regulering

NFD foreslår at det fastsettes et generelt forbud mot fangst av snøkrabbe i hele det norske jurisdiksjonsområdet inkludert Svalbardsonen inntil det foreligger en mer helhetlig forvaltningsplan. Det åpnes for å gi dispensasjon med tidsbegrensning fra forbudet frem til

forvaltningsplan foreligger på vilkår fastsatt av Fiskeridirektoratet. Vilkår som åpner for dispensasjon skal ivareta registrerings og rapporteringskrav for å gi forvaltningen en geografisk oversikt over aktiviteten og aktivitetsnivået i fisket. Dermed kan fartøy som har etablert seg i snøkrabbefisket og nye aktører med ervervstillatelse (fartøyet er fiskeriregistrert) få tillatelse til å delta i fisket. Fra 24.10.2014 ble det ikke mulig for nye aktører å få ervervstillatelse til fartøy over 15 meter som skal ha snøkrabbefiske som hoved driftsgrunnlag.

Forvaltningen får gjennom dette fisket innhentet nødvendig informasjon og datamateriale for det videre arbeidet med forvaltningsplanen. Vilkår som åpner for dispensasjon skal ivareta registrerings og rapporteringskrav for å gi forvaltningen en geografisk oversikt over aktiviteten og aktivitetsnivået i fisket.

Dispensasjon gis midlertidig frem til arbeidet med en forvaltningsplan er fullført, hvoretter det etableres et mer varig forvaltningsregime. Dispensasjonene vil ikke legge ikke føringer for fremtidig forvaltning. Forskrift om forbud og dispensasjon kan også omfatte reguleringer mht. områder, perioder, redskapsbegrensninger mv.

Vurdering

Fiske etter snøkrabbe er under utvikling og derfor er det behov for reguleringer i forhold til områder, perioder, redskapsbegrensninger som reduserer konfliktnivået i forhold til andre fiskeri. Utarbeidelse av helhetlig forvaltningsplan for snøkrabbe er derfor viktig. Dette understrekes ved at det allerede i dag er brukskonflikter og at disse trolig vil øke fremover når fisket øker i omfang. Snøkrabbefisket vil samtidig gi grunnlag for betydelig næringsaktivitet.

Forskerne Hvingel og Sundet ved Havforskningsinstituttet viser i en kronikk i BarentsObserver fra 20.03.2014 til at basert på modellsimuleringer så kan fisket etter snøkrabbe i løpet av en 10-årsperiode gi en årlig fangst i størrelsesorden 25 000 til 75 000 tonn og ha en førstehåndsverdi lik det norske torskefisket. Bestanden vil trolig bli betydelig større enn bestanden av kongekrabbe. Krabben kan ha signifikant påvirkning på bunnfaunaen, og om effekten er negativ eller positiv fra et menneskelig synspunkt, er utfordrende å forutsi. Konklusjonene er "*The Snow crab is here and we need to make the best of it*"

Trål er viktigste fiskeredskap i Barentshavet i dag (torsk, hyse, reke osv.) og potensialet for brukskollisjoner mellom aktive redskap som trål og snøkrabbeteiner er stort. I artikkelen "Kamp om plass i Smutthullet" i FiskeribladetFiskaren 17.11.2014 fremgår at det i fisket som foregår lengst sør og øst i Smutthullet allerede er brukskonflikter mellom reketralere og snøkrabbebåter, og snøkrabbebåter seg imellom. I samme artikkel vises til at fartøy fra andre land enn Norge og Russland planlegger oppstart av snøkrabbefiske i internasjonalt farvann (Smutthullet).

Flere fartøy er blitt bygd om eller bygges om til snøkrabbefiske de seinere år. Fangsten er til nå landet levende til anlegg i Finnmark. Da fisket foregår langt til havs vil trolig enkelte fartøy bearbeide og fryse fangsten ombord, noe som er vanlig i de fleste andre fiskeriene i Barentshavet. Havner i Troms er sentrale i forhold til landing av fangst fra disse fartøyene og dette vil trolig også gjelde for landing av frossen snøkrabbe. Dermed kan fisket etter snøkrabbe skape betydelig næringsaktivitet i Troms fremover.

Det er positivt at NFD frem til forvaltningsplanen er klar i begrenset grad regulerer fisket utover det som er nødvendig for å heve kunnskapsgrunnlaget. Fartøy som har ervervstillatelse i dag kan velge å delta i fisket fremover selv om de ikke driver slikt fiske i dag. Samtidig unngås kapasitetsoppbygging i flåten ved at det ikke blir mulig å få ervervstillatelse til nye fartøy som skal ha snøkrabbe som selvstendig driftsgrunnlag. Tidligere er det etablert nye fiskeri hvor det er bygd opp en betydelig fiskeflåte basert på gode prognoser og hvoretter

bestanden og/eller markedet har kollapse. Det ble så blitt utøvd press for at disse fartøyene skulle få fangstrettigheter i andre fiskeri når fisket ble ulønnsomt. Et slikt eksempel er haneskjellfisket i Barentshavet på 1980-tallet.

Samtidig er det viktig slik NFD foreslår, at reguleringene som vedtas nå ikke legger føringer for fremtidig forvaltning, bl.a. i forhold til deltagelse i fisket.

Det anbefales at fylkesrådet støtter NFDs forslag til forvaltning av snøkrabbe i Barentshavet.

Økonomisk og administrative konsekvenser

Saken gjelder regulering av fisket etter snøkrabbe og har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for Troms fylkeskommune.

Tromsø, 08.12.2014

Line Miriam Sandberg
fylkesråd for Næring, kultur og helse

Vedlegg:

- NFD, Høringsbrev - forvaltning av snøkrabbe, 24.10.2014

...